

LAHDEN KAUPUNKI
18.05.2026 12:00

Sähköpostiosoite: kirjaamo@lahti.fi

Lahden kaupunki

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

OIKAISUVAATIMUS LAHDEN SEUDUN JOUKKOLIKENNELAUTAKUNNAN 21.4.2026 KOKOUKSEN PÄÄTÖKSIIN

hakee oikaisua edellä mainitun kokouksen päätöksiin § 19 ja § 21

Vaadimme, että § 19 päätös muutetaan niin ettei päätösesitystä hyväksytä, ja päätös muutetaan niin, että "Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää, ettei opintomatkaa Saksan Neubrandenburgiin tehdä. Lautakunta on jo tehnyt päätöksiä, joten tutustumista ei enää tarvita. Ja kohde ei vastaa Lahden seutua. Neubrandenburgin asukasmäärä on vain 67 000 kun taas LSL:n toiminta-alueella asuu n. 160 000 asukasta.

PERUSTELUT:

Päätöksen mukaan "Opintomatka parantaa lautakunnan valmiuksia arvioida joukkoliikenteen strategisia ja rakenteellisia kehittämistoimia Lahden kaupungissa". Päätöksen mukaan lautakunta menisi vain Lahden kaupungin kehittämistoimien takia, ei koko Päijät-Hämeen aluetta kehittämään. Päätöksessä sanotaan "Opintomatkalla käsiteltävät aiheet liittyvät oleellisesti joukkoliikennelautakunnan työskentelyyn, tukien lautakunnan perehtyneisyyttä tuleviin linjastoa, palvelutasoa ja investointeja liittyviin päätöksiin". Jos näin todellisuudessa tullaan toimimaan, ei suunnitelmaa talvikauden 2026 – 2027 joukkoliikenteen tarjonnasta voida hyväksyä. Ja koska Lahden kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion, ja koska Lahden kaupungin talous on alijäämäinen, minkä pitää rajoittaa kaikkea ylimääräistä matkustamista. Tässä taloudellisessa tilanteessa ei tule suunnitella mitään ylimääräisiä uusia menoja joukkoliikenteeseen.

Vaadimme tähän päätökseen täytäntöönpanokieltoa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Vaadimme, että § 21 muutetaan siten, että Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää ettei se hyväksy talvikauden 2026 – 2027 joukkoliikenteen liikennöintimuutokset perusteluosan mukaisina. Vaadimme että linja 12 palautetaan nykyiselle reitille varmistamaan lasten ja nuorten pääsyn yhdellä bussilla kouluihin sekä mahdollistaa autottomien asukkaiden sekä Jokimaan että Metsähennalan alueilta pääsemisen yhdellä bussilla lähikauppaan (S-market Hennala ja K-supermarket Hyppyri) ja rinkipisteelle.

PERUSTELUT:

Päätökset ovat laittomia. Kuntalakia ei ole noudatettu. Päätöksissä on selkeä asiavirhe: päätös on tehty selvästi puutteellisten ja virheellisten tietojen perusteella, mikä on vaikuttanut lopputulokseen, sekä menettely virhe, asianomaisia ei ole kuultu. Kuntalain mukaan kunnan on edistettävä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamis-mahdollisuuksia, mielipide on saatava asioista, jotka koskevat elinympäristöä, hyvinvointia ja palveluita. Kunnan on tiedotettava asioista ja järjestettävä eri mahdollisuuksia osallistua asioista päättämiseen. Kunnan on taattava palveluiden ja toimenpiteiden yhdenvertainen saatavuus. Kuntalain mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille ymmärrettävästi. Kunnan on tiedotettava millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Viestinnän on oltava selkeää ja ymmärrettävää, ja kunnan on otettava huomioon eri asukasryhmien tarpeet.

LSL:n strategia on julkistettu 29.4.2025. Strategia määrää, että asukasnäkökulma on huomioitava. Joukkoliikenteen pitäisi mahdollistaa autottoman arki helposti, esteettömästi ja vähäpäästöisesti. Samoin siinä määrätään, että joukkoliikennettä kehitetään asiakaslähtöisesti asiakaspalautteiden sekä mahdollisten kohdennettujen kyselyjen perusteella. Lahden strategiassa määrätään arvoista: avoimesti, vastuullisesti, yhdessä. Lahden lautakuntien on noudatettava kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarviota. Kuntalain ja kunnallisen taloudenhoidon periaatteiden mukaisesti kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava sitovaa talousarviota.

Lahden valtuustosopimuksessa sanotaan "Kehitämme kaupunkilaisten osallisuutta, vahvistamme erilaisia keinoja vaikuttaa kaupungin toimintaan ja parannamme edustuksellisen demokratian toteutumista. Sitoudumme kehittämään poliittista yhteistyötä ja neuvottelukulttuuria, jossa kaikkien osapuolten näkemykset otetaan huomioon ja päätöksenteko perustuu avoimeen ja rakentavaan vuoropuheluun. Edellytämme päätösten valmistelussa ja varsinaisessa päätöksenteossa vaikutusten ennakoarviointia sekä tiedolla johtamista. Varmistamme hyvän koordinaation kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä lautakuntien välillä, jotta tiedonkulku ja päätöksenteko on yhtenäistä ja johdonmukaista. Parannamme näin päätöksenteon laatua ja varmistamme, että kaikki toimet toimivat yhteisten tavoitteiden mukaisesti.

Joukkoliikennesuunnittelija [REDACTED] kertoo 8.8.2025 julkaistussa Omalähiölehden jutussa, että linja nro 32 ajaa täysin uutta reittiä, joka erkanee vanhasta linjasta ja se palvelee edelleen Kaarikadun, Mäntsäläntien ja Porvoojoentien aluetta Patoniityssä. "Käytännössä tämä tarkoittaa että yksi pitkä ja mutkikas linja korvataan kahdella suuremmalla ja nopeammalla vaihtoehdolla. Suunnittelussa on huomioita laajasti asiakaspalautteita."

Puoli vuotta sitten on todettu että 32 pitää mennä suoraan ja nopeasti. Nyt ollaan tekemässä päätöksiä jossa 32 kiertääkin Hennalan varuskunta alueella ja johon Jokimaan alueen koululaiset ja ruoka kauppaan menijät bussista 12 joutuisivat vaihtamaan uudella pysäkiparilla, mikä rakennetaan Eteläiselle Rengastielle, hintaan 60 000 euroa.

Tätä poukkoilevaa päätöksen tekoa ei voi hyväksyä. Se kasvattaa kustannuksia täysin tarpeettomasti.

[REDACTED] oli järjestänyt tapaamisen joukkoliikennelautakunnan jäsenten kanssa 28.4.2026. Tapaamisessa oli lautakunnan jäsenistä puheenjohtaja ja kolme lautakunnan lahtelaisjäsentä. Ensimmäinen kysymys, mikä heille esitettiin oli, että paljonko konsulttikustannuksiin oli käytetty rahaa, he vastasivat ettei rahaa ole lainkaan käytetty konsulttikustannuksiin. Joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 21.4.2026, joka oli ollut viikko ennen em. tapaamista, seurantaraportista näkee, että joukkoliikenteen merkittävimmät toimintakuluissa on asiantuntijapalvelut 438 076 euroa ja talousarviossa näihin palveluihin on budjetoitu 137 200 euroa. Eli toteutuma on yli +300 %.

Tapaamisessa kukaan ei osannut perustella miksi muutokset on tehty, että alueemme asukkaiden bussilla liikkumista on vaikeutettu huomattavasti. He eivät tienneet, että alueemme asukkaat joutuisivat jatkossa vaihtamaan bussia. Kokouksessa lautakunnan jäsenet sanoivat, että he luulivat bussin kulkevan Helsingintietä pitkin ja esimerkiksi Keijupuistossa, missä bussi ei tule kulkemaan kuin yöaikaan. Lautakunnan jäsenet selittelivät, että heille oli sanottu, että bussi kulkee em. reiteillä. Kun kysyimme paljonko bussipysäkeistä aiheutuneet kustannukset tulisivat olemaan, heillä ei ollut siitä mitään tietoa, samoin kuin ei siitäkään, että Eteläiselle Rengastielle tarvittaisiin vaihtopysäkki.

Missään ei ole selvitetty selkeästi ja ymmärrettävästi mitkä kaikki jatkuvasta bussiliikenteen muutoksista tulevat kokonaiskustannukset ovat, koska eri lautakunnat päättävät eri asioista eikä kokonaisuutta tunnu tietävän kukaan. Kuntalaisten tulisi vähintäänkin saada tietää mitä kaikki nämä kustannukset tulevat yhteensä olemaan.

Joukkoliikennelautakunnan jäsenet eivät ole tienneet mistä ovat päättäneet.

Viranomaisten ja päättäjien olisi pitänyt kysyä mielipide asukkailta, yhdistyksiltä, yrityksiltä ja oppilaitoksilta suunnitelmistaan ennen päätöksen tekoa. Vasta nyt keväällä, kun asiat lehtijuttujen perusteella tuli julkisuuteen, yhdistyksemme selvitti, ettei oppilaitokset eivätkä lähikaupat tienneet tulevista muutoksista mitään. Vuosikymmenet linjalla 12 on päässyt lähikauppaan ja lähikouluun. Ei ole mitenkään tarkoituksenmukaista ja järkevää, että lähikauppamme jatkossa olisi Huovilankadulla tai Vapaudenkadulla.

Joukkoliikennelautakunnan päätöksenteko ei ole pitkäjänteistä. Eri asukasryhmät ovat useasti tuoneet julki, ettei joukkoliikennettä voida muuttaa vuosittain. Nyt erheellisesti tiedotetaan, että matkustajamäärät ovat nousseet rajusti. Todellisuudessa luku kuvaa nousujen määrää bussiin. Eli kuten Liipolassa on tapahtunut,

kun bussit eivät enää aja torin kautta, asiakkaat joutuvat käyttämään kahta bussia asioidessaan keskustassa menen tullen. Tästä kertyy ylimääräisiä nousuja jotka virheellisesti kerrotaan olevan matkustajia, vaikka ovat vain nousuja. Eli matkustajamäärä "tuplaantuu". Tämä on jo käyttäjien mukaan todellisuudessa kasvattanut matkustusaikaa, eikä vähentänyt sitä, kuten joukkoliikennesuunnittelija väittää.

Valituksen alaisessa pöytäkirjassa kerrotaan kustannuksista: "Liikennöintikohteiden 1–15 liikennöintikauden arvioitu bruttokustannus on noin 22,8 miljoonaa euroa. Kustannustason nousu johtuu liikenteen hankintakustannusten noususta erityisesti seutukuntien liikenteessä." "Lahden kaupungin sisäisissä liikennöintikohteissa 1–4 kustannustaso laskee talvikaudella 2026–2027 edelliseen talvikauteen verrattuna noin 0,15 m€ huolimatta palvelutason paranemisesta erityisesti laatuikätyvien varrella." "Toteutuneet liikennöintikustannukset tammi - joulukuussa n. 23,2 milj. euroa, joka on n. 0,7 milj. euroa alle budjetoidun ja n. 0,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. "Muut kustannukset noin budjetoidun mukaiset."

Miten voidaan kertoa että muut kustannukset ovat budjetoinnin mukaiset jos ne todellisuudessa ovat 319,3 % suuremmat? Tammikuussa on päätetty että linja-autoreitistön kehittämiseen liittyviin pysäkkimuutoksiin on budjetoitu 190 000 euroa: Eteläisen Rengastien pysäkipari 60 000 euroa, paraatikadun pysäkipari 30 000 euroa ja vanhatien ja kiiltokadun pysäkipari 100 000 euroa. Näiden suunnitteluun on varattu 25 000 euroa. Keskustan pysäkkialueen toteutussuunnittelu ja rakentamisen aloittamiseen 680 000 euroa (ALOITTAMISEEN!) ja trion vaihtopysäkki 18 000.

Lahden kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelmassa 2026, mikä on hyväksytty tammikuussa 2026, sanotaan:

"Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota."

"Joukkoliikenteen tavoitteena on tarjota esteetön, vähäpäästöinen ja luotettava liikkumismahdollisuus, joka tukee Lahden seudun liikenteen strategiaa matkustajamäärien ja lipputulon kasvattamiseksi. Käyttötalous kattaa palvelutason ylläpidon, reittien ja aikataulujen kehittämisen sekä asiakaspalvelun. Liikennöintisopimukset kilpailutetaan julkisten hankintojen säästöjen mukaisesti, painottaen kokonaistaloudellista edullisuutta ja palvelun laatua. Panostukset kohdistuvat runkolinjaverkoston vahvistamiseen, vaihtopysähdysten toteutukseen ja matkakettujen sujuvuuteen, mikä lisää joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja lipputulon. Taloudellisesti tehokas toiminta edellyttää tarkkaa kustannusseurantaa ja yhteistyötä maankäytön suunnittelussa, jotta investoinnit tukevat joukkoliikenteen strategiat, joiden mukaisesti edistetään kestävä, saavutettava ja asiakaslähtöistä liikkumista strategisia tavoitteita ja kaupungin talouden tasapainoa."

"Joukkoliikenteen tavoitteena on tarjota esteetön, vähäpäästöinen ja luotettava liikkumismahdollisuus, joka tukee Lahden seudun liikenteen strategiaa matkustajamäärien ja lipputulon kasvattamiseksi."

Mikään edellä mainituista ei toteudu joukkoliikennelautakunnan päätöksissä.

Lahden talousarviossa 2026 on hyväksytty ja päätetty ja jota sitovasti pitää noudattaa, seuraavaa: "Vuonna 2024 hyväksytty seudullinen joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelma ja vuonna 2025 hyväksytty seudullinen strategia määrittävät joukkoliikenteen lähireitit kulkevat muun muassa ikäihmisten palvelukotien kautta, ja sen tavoitteena on varmistaa joukkoliikenteen saavutettavuus entistä yhdenvertaisemmin joukkoliikenteen pitkäjänteiset kehityslinjat."

"Kehittämistä ohjaavat muun muassa Lahden kaupungin sekä seudullisen joukkoliikenteen strategiat, joiden mukaisesti edistetään kestävä, saavutettava ja asiakaslähtöistä liikkumista."

Näistä mitään ei tällä hetkellä noudateta. Asiakaslähtöinen liikkuminen tulee huomioida.

Lahden strategiassa sanotaan: "Olemme osallisuuden ja vuorovaikutuksen suunnannäyttäjä. Annamme lahtelaisille valtaa ja vastuuta kehittää omaa asuin ympäristöään."

LSL:n asiakaskyselyt pitää toteuttaa ennen päätöksentekoa, niin että kysymyksiin voidaan vastata omalla mielipiteellä eikä LSL:n esityksillä. Kyselyt tuotava julki kattavasti, että ne tavoittaa kaikki kuntalaiset, ja niihin voidaan monin eri tavoin vastata.

on kerännyt tähän oikaisuvaatimuksen liitteeksi 165 asukkaan vaatimuksen, että linja 12 tulee säilyttää nykyisellä reitillään, jotta koululaiset pääsevät kouluihin yhdellä bussilla ja autottomat lähikauppoihin.

Lain mukaan mielipide on saatava asioista, jotka koskevat elinympäristöä, hyvinvointia ja palveluita. Mielipidettä ei ole pyydetty asukkailta tai asukasryhmiltä. Kunnan on taattava palveluiden ja toimenpiteiden yhdenvertainen saatavuus.

Joukkoliikennelautakunnan em. päätökset ovat kuntalain, Lahden kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelman 2026, LSL:n strategian, Lahden strategian, Lahden talousarvion 2026 sekä Lahden valtuusto sopimuksen vastaisia.

Vaadimme täytäntöönpanokieltoa, kunnes kaikki oikaisuvaatimukset on lopullisesti käsitelty.

Lahdessa 18.5.2026

[Redacted signature]

Liitteet: nimelistat 8 kpl jossa vaaditaan, että bussi 12 säilyy nykyisellä linjallaan